

PROPOSTES URGENTS DE MILLORA DE L'ÀMBIT SOCIAL EN L'ESCENARI POST-COVID-19

Des del Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya volem proposar algunes mesures necessàries per tal **d'encarar amb garanties reals les conseqüències socials** que ens està deixant la crisi provocada per la COVID-19.

El treball social està present en totes les branques del sistema actual: serveis socials, infància, dependència, salut, justícia, habitatge... Per això, **donada la nostra expertesa i experiència acumulada**, és més fonamental que mai tenir-nos en compte per tal d'abordar les dificultats i reptes que ja s'estan presentant i que es presentaran en un futur immediat en l'àmbit de l'atenció social.

La crisi sanitària ha generat una crisi social que ha desembocat en un col·lapse del sistema. Creiem que s'ha de repensar un sistema que, tal i com està plantejat actualment, pot acabar donant respostes més properes a la beneficiència en comptes de facilitar un **veritable acompanyament i empoderament de la ciutadania**, especialment dels més vulnerables. Hem de superar l'assistencialisme i garantir, realment, els drets socials.

Per tal d'afrontar aquest escenari social post-COVID-19, cal disposar d'una **normativa actualitzada i flexible que desenvolupi la Llei de Serveis Socials**, una llei que porta en vigor 13 anys sense actualitzar-se. Les necessitats reals de la gent van canviant i la normativa ha de respondre a les mateixes. Si la societat és dinàmica i canviant, els recursos també ho han de ser. D'altra banda, **serveis socials arrossega un problema endèmic de saturació** i és que, quan altres sistemes no poden o no volen atendre una situació concreta, sempre es deriva cap a aquests. No pot recaure tot en el sistema de serveis socials. Per tant, si el que es vol és atendre a les persones amb dignitat i qualitat, insistim en la presència de treballadores socials a la resta de sistemes per gestionar la crisi amb una major eficiència.

Per garantir una atenció basada en la qualitat i no en la quantitat s'han de **repensar els criteris a l'hora d'establir les ràtios de professionals** (la llei de 2007 estableix la ràtio en una treballadora social per cada 5.000 habitants). Demanem no basar la ràtio en el nombre d'habitants sinó tenir en compte altres criteris, com per exemple el nombre d'expedients (tot i que s'atenen usuaris individuals, moltes vegades la intervenció es fa al nucli familiar) o d'altres indicadors territorials com atur, envelliment de la població o la mitjana d'ingressos, per exemple.

La manca de recursos econòmics per part de les administracions públiques a tots els nivells ha provocat que durant la crisi sanitària s'hagin hagut de desatendre casos, per exemple algunes persones beneficiàries del Servei d'Atenció Domiciliària. La Generalitat, respectant l'autonomia municipal, hauria **d'establir uns criteris d'equitat en els serveis socials**. I s'ha de garantir aquesta equitat en dos sentits: un, que tots els municipis disposin dels mateixos serveis, i dos, que tots els ciutadans puguin accedir amb les mateixes condicions a tots els serveis. Tots els municipis han d'oferir els mateixos serveis, i també els mateixos criteris perquè hi hagi igualtat d'accés a les persones que ho necessiten. No pot ser que dues persones que viuen a dos municipis diferents tinguin drets diferents.

Pel que fa al **model d'atenció a la gent gran**, demanem que les residències siguin 100% públiques. Que hagi més control i supervisió de la Generalitat en tots els equipaments que presten aquest tipus de servei. Les residències no han de ser la llar on una persona va a morir sinó que han de convertir-se en un espai on les persones, un cop no poden o decideixen no viure a casa, puguin anar a viure en una etapa concreta de la seva vida. En aquest mateix sentit, també reclamem una revisió de les ràtios i condicions laborals de les professionals del sector ja que aquestes tenen una incidència directa en la qualitat dels serveis que es presten.

En l'àmbit de **l'habitatge**, exigim una legislació i normativa ajustada a la realitat socioeconòmica, en aquest cas adequada a l'escenari provocat per la COVID-19 que reguli el mercat d'habitatge. És necessari legislar per facilitar una oferta esglaonada de mercat de lloguer, emergència social, mercat accessible i mercat lliure, entre d'altres. També s'ha de garantir l'accés als subministraments bàsics, potenciar el lloguer social, ampliar parc públic d'habitatges i oferir un seguiment de qualitat.

Pel que fa a la **garantia d'ingressos**, cal apostar per polítiques (econòmiques, d'ocupació i d'habitatge, especialment) que garanteixin que les ciutadanes i ciutadans no vegin amenaçats els seus drets. Els ajuts o garanties d'ingressos no poden suplantar aquestes polítiques de benestar. La crisi que estem vivint està posant de manifest que el sistema cau i que un model basat en les prestacions no és suficient.

És necessari reformular l'actual Llei de la **Renda Garantida de Ciutadania**: ha de ser menys restrictiva i més garantista per poder cobrir realment totes les situacions de vulnerabilitat que es generaran i que, en molts casos, agreujaran la crisi provocada per la pandèmia. També s'ha de revisar i racionalitzar l'actual política de prestacions socials. No és operatiu tenir tantes prestacions tan diverses (actualment hi ha prop de 350 diferents): és necessari unificar-les per tal de simplificar-ne la part burocràtica.

Pel que fa a l'àmbit de la **salut**, les treballadores socials s'han de considerar i reconèixer com a professionals sanitàries d'una vegada per totes. Durant aquesta pandèmia, aquestes professionals s'han activat com la resta de professionals de la salut, sense fer cap distinció, pel que ha quedat patent que és imprescindible consolidar una visió més global del sistema sanitari. La salut no pot considerar-se com una disciplina aïllada ja que va estretament lligada de l'àmbit social, un fet que ha quedat més que demostrat durant aquesta pandèmia.

Pel que fa a **infància**, impulsar mesures específiques que serveixin per pal·liar els efectes que el confinament i la pandèmia ha tingut en infants, joves i adolescents. També cal facilitar la possibilitat de fer adaptacions i modificacions curriculars puntuals per aquells infants i adolescents que han vist afectat el seu itinerari escolar, un fet que ha desembocat en un empitjorament o estancament del seu nivell acadèmic.

És de vital importància incorporar en els diferents programes, serveis i recursos existents la gestió emocional. Cal desplegar a tot el territori els Consells d'Infants, regulats i prescrits per la LDOIA (Llei dels Drets i de les Oportunitats en la Infància i l'Adolescència) des del 2010 i, en aquest moment, amb tan sols una presència testimonial al territori català. De la mateixa manera, també caldrà revisar i avaluar la participació dels infants en l'entorn educatiu. També proposem incorporar nous models d'acolliment familiar dels menors en situació de desemparament, flexibilitzar els requisits dels permisos d'estada dels infants amb els familiars (cosa que s'ha fet durant el confinament) i repensar els programes d'escolaritat a casa.

En relació a la **immigració**, cal una llei que contempli la protecció dels drets humans i que ajudi a facilitar la regularització, integració i inserció de les persones migrades. Cal implementar polítiques que assegurin la cobertura de drets fonamentals i que garanteixin un acompanyament social que fomenti la transformació i dignificació d'aquestes persones. Cal superar d'una vegada per totes el model basat en només donar ajudes o prestacions, que a dia d'avui ha quedat totalment obsolet.

Pel que interpel·la directament a les **professionals del treball social**, creiem fonamental la implementació d'espais de supervisió a tots els equips d'intervenció per pensar i repensar col·lectivament les actuacions que s'han dut i s'estan duent a terme. També cal que esdevinguin espais grupals de suport ètic i emocional per garantir l'efectivitat d'una professió que ha de tenir presència en tots els sistemes d'atenció a les persones.

Amb tota aquesta situació, des del Col·legi de Treball Social de Catalunya **sol·licitem una reunió amb les diferents Conselleries de la Generalitat implicades** per tal de treballar de forma conjunta els diferents temes que s'exposen en aquest document, amb l'objectiu de transformar-los en propostes i accions concretes en benefici de l'atenció a la ciutadania.

Per a més informació:

Marc Solanes

Consultor de Comunicació JOSEP SALVAT PR

premsa@tscat.cat

+34 617 33 82 26

El Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya actua com a veu i referent del col·lectiu col·legiat de treballadors i treballadores socials, format per 6.000 professionals. El treball social atén i acompanya la ciutadania per ajudar les persones a desenvolupar la seva autonomia mitjançant polítiques de benestar que millorin les seves condicions de vida. | www.tscat.cat